

Informacja na temat *Doktryny wojennej Federacji Rosyjskiej*

26 grudnia 2014 r. prezydent FR Władimir Putin podpisał nowelizację Doktryny wojennej Federacji Rosyjskiej. Dokument, oprócz powtórzenia szeregu zapisów z doktryny z 2010 r., definiuje szereg nowych okoliczności, wprowadza nowe pojęcia w dziedzinie bezpieczeństwa, uwzględnia nowe zagrożenia zewnętrzne i wewnętrzne, rozstawia akcenty w kwestiach dotyczących sojuszników zagranicznych.

Według informacji strony rosyjskiej, prace nad Doktryną prowadzone były jeszcze przed konfliktem rosyjsko-ukraińskim, zatem dokument nie jest reakcją na sankcje międzynarodowe czy zmienioną sytuację bezpieczeństwa w regionie. Niejednoznaczne i trudno definiowalne sformułowania – jak można zakładać, użyte celowo – pozwalają na swobodne i elastyczne traktowanie założeń Doktryny. Nie sposób jednak pominąć faktu, że ogłoszenie dokumentu nastąpiło w momencie, gdy niezadeklarowana wojna z Ukrainą trwała w najlepszym: między eskalacją walk z sierpnia 2014 r. i ponownym zaostreniem sytuacji w lutym 2015 r. (w obu przypadkach, w walkach wzięły udział regularne siły rosyjskie).

Warto zasygnalizować niektóre wątki Doktryny wojennej. Wśród najważniejszych zagrożeń dla bezpieczeństwa FR uznaje się wzmocnienie potencjału militarnego NATO i przybliżanie infrastruktury Sojuszu do granic Rosji oraz działania pośrednie i asymetryczne, np. stosowanie nowych technologii oddziaływania informacyjnego na społeczeństwo oraz działalność formacji zbrojnych i ruchów społecznych kierowanych z zewnątrz. Sygnalizuje to, że rosyjska antyzachodniość jest nie tylko rytualnym zaklęciem „mobilizacyjnym” dotyczącym polityki zagranicznej, ale i środkiem służącym do uzasadniania zaostrzenia kursu wewnętrznego; w ten sposób oba wymiary zostały ze sobą ściśle splecione.

W Doktrynie „usankcjonowana” została wojna hybrydowa; oznacza to konieczność uwzględniania scenariusza możliwej agresji podprogowej w strategiach sąsiadów Rosji (a także sytuacji trudno konsensusowych dla NATO i UE). Inne istotne zapisy rosyjskiego dokumentu obejmują kwestie odstraszenia nienuklearnego oraz rolę Arktyki w systemie bezpieczeństwa Rosji.

Zwraca również uwagę fakt zastosowania rozszerzającej interpretacji obowiązku zapewnienia bezpieczeństwa wobec nie tylko Federacji Rosyjskiej oraz państw sojusznicznych (w tym samozwańczych Abchazji i Osetii Południowej), lecz również pozostających poza granicami obywateli rosyjskich, którzy znaleźli się w sytuacji zagrożenia. Oznacza to *implicite*

przyjęcie zasady ograniczonej suwerenności poradzieckich sąsiadów Rosji, co wnosi element stałego napięcia w stosunki międzynarodowe w regionie bezpośrednio sąsiadującym z Polską.

Na koniec warto uczynić zastrzeżenie, że szczególnie w przypadku Rosji aktualna jest zasada ograniczonego zaufania do dokumentów pisanych. Omawiany dokument zatem tylko częściowo odzwierciedla realną rosyjską percepcję zagrożeń i tylko częściowo odsłania realne rosyjskie intencje. Niewątpliwie natomiast Doktryna wojenna Federacji Rosyjskiej wpisuje się w całokształt rosyjskiego myślenia strategicznego, które jest nastawione na rewizję pozimnowjennego porządku międzynarodowego.

Anna Madej, Paweł Świeżak

Doktryna wojenna Federacji Rosyjskiej

(tłumaczenie robocze)

I. Założenia ogólne

1. Doktryna wojenna Federacji Rosyjskiej (dalej: Doktryna wojenna) stanowi system oficjalnie przyjętych w państwie poglądów dotyczących przygotowania do obrony zbrojnej oraz samej obrony zbrojnej Federacji Rosyjskiej.
2. W Doktrynie Wojennej na podstawie analizy niebezpieczeństw wojennych (*zagrożeń potencjalnych, przyp. własny*) oraz zagrożeń wojennych (*zagrożeń realnych, przyp. własny*) wobec Federacji Rosyjskiej oraz interesów jej sojuszników zostały sformułowane podstawowe założenia polityki wojennej oraz wojskowo-gospodarczego zapewnienia obrony państwa.
3. Podstawę prawną Doktryny wojennej stanowią: Konstytucja Federacji Rosyjskiej, powszechnie uznane zasady i normy prawa międzynarodowego oraz międzynarodowe umowy Federacji Rosyjskiej w zakresie obrony, kontroli zbrojeń oraz rozbrojenia, federalne regulacje konstytucyjne, jak również normatywne akty prawne prezydenta Federacji Rosyjskiej oraz rządu Federacji Rosyjskiej.
4. W Doktrynie wojennej uwzględnione zostały podstawowe założenia Koncepcji długoterminowego rozwoju społeczno-gospodarczego Federacji Rosyjskiej w okresie do roku 2020, Strategii bezpieczeństwa narodowego Federacji Rosyjskiej do 2020 roku, jak również odpowiednie regulacje Koncepcji polityki zagranicznej Federacji Rosyjskiej, Doktryny morskiej Federacji Rosyjskiej na okres do 2020 roku, Strategii rozwoju strefy Arktycznej Federacji Rosyjskiej i zapewnienia bezpieczeństwa narodowego na okres do 2020 roku oraz innych dokumentów planowania strategicznego.
5. W Doktrynie wojennej wyrażone jest przywiązanie Federacji Rosyjskiej do wykorzystania do obrony interesów narodowych kraju oraz interesów jego jej sojuszników środków wojennych dopiero po wyczerpaniu możliwości zastosowania politycznych, dyplomatycznych, prawnych, ekonomicznych, informacyjnych oraz innych instrumentów niezwiązanych z użyciem siły.

6. Założenia Doktryny wojennej odzwierciedlane są w orędziach prezydenta Federacji Rosyjskiej do Zgromadzenia Federalnego Federacji Rosyjskiej i mogą być korygowane w ramach planowania strategicznego w obszarze wojennym (planowania wojennego).

7. Realizacja Doktryny wojennej dokonywana jest poprzez centralizację zarządzania państwowego w zakresie obrony i bezpieczeństwa oraz jest wykonywana zgodnie z ustawodawstwem federalnym, normatywnymi aktami prawnymi prezydenta Federacji Rosyjskiej, rządu Federacji Rosyjskiej oraz organów federalnych władzy wykonawczej.

8. W Doktrynie wojennej stosowane są następujące pojęcia:

- a) bezpieczeństwo militarne Federacji Rosyjskiej (dalej – bezpieczeństwo militarne) – stan zapewnienia obrony żywotnych interesów jednostki, społeczeństwa oraz państwa przed zewnętrznymi i wewnętrznymi zagrożeniami wojennymi, związanymi z zastosowaniem siły militarnej lub groźbą jej zastosowania, charakteryzujący się brakiem zagrożenia wojną, bądź możliwością przeciwdziałania temu zagrożeniu;
- b) niebezpieczeństwo wojenne (*zagrożenie potencjalne, przyp. własny*) – stan międzypaństwowych bądź wewnątrzpaństwowych stosunków, określany jako całokształt czynników, które w pewnych warunkach mogą doprowadzić do powstania zagrożenia wojennego;
- c) zagrożenie wojenne (*zagrożenia realne, przyp. własny*) – stan stosunków międzypaństwowych bądź wewnątrzpaństwowych, charakteryzujący się realnym prawdopodobieństwem wybuchu konfliktu zbrojnego między wrogimi stronami, wysokim poziomem gotowości któregoś z państw (grupy państw) lub organizacji separatystycznych (terrorystycznych) do zastosowania siły militarnej (przemocy zbrojnej);
- d) konflikt wojenny (militarny) – forma rozwiązania konfliktów międzypaństwowych bądź wewnątrzpaństwowych z wykorzystaniem siły militarnej (pojęcie obejmuje wszystkie formy walki zbrojnej, w tym wojny na wielką skalę, wojny regionalne i lokalne oraz konflikty zbrojne);
- e) konflikt zbrojny – konfrontacja zbrojna na ograniczoną skalę między państwami (międzynarodowy konflikt zbrojny) lub skonfliktowany-

- mi stronami w granicach terytorium jednego państwa (wewnętrzny konflikt zbrojny);
- f) wojna lokalna – wojna, w której zakłada się osiągnięcie ograniczonych celów wojskowo-politycznych, działania wojenne prowadzone są w granicach skonfliktowanych państw, i która dotyczy głównie interesów tylko tych państw (terytorialnych, ekonomicznych, politycznych i innych);
 - g) wojna regionalna – wojna z udziałem kilku państw z jednego regionu, prowadzona przez narodowe bądź koalicyjne siły zbrojne, w trakcie której strony dążą do realizacji istotnych celów wojskowo-politycznych;
 - h) wojna na wielką skalę – wojna między koalicjami państw lub największymi państwami społeczności międzynarodowej, w której strony dążą do osiągnięcia radykalnych celów militarnych i politycznych. Wojna na wielką skalę może być wynikiem eskalacji konfliktu zbrojnego, wojny lokalnej bądź regionalnej z udziałem znacznej liczby państw z różnych rejonów świata. Taka wojna wymaga mobilizacji wszystkich posiadanych zasobów materialnych oraz sił duchowych państw biorących w niej udział;
 - i) polityka wojenna – działalność państwa w zakresie organizacji oraz prowadzenia obrony, jak również zapewnienia bezpieczeństwa Federacji Rosyjskiej oraz zagwarantowania interesów jej sojuszników;
 - j) system wojenny państwa (dalej system wojenny) – całokształt organów zarządzania państwowego i wojskowego, Sił Zbrojnych Federacji Rosyjskiej, innych wojsk (służb mundurowych), organów i formacji militarnych, formacji specjalnych tworzonych na czas wojny (dalej – siły zbrojne, inne wojska i służby), stanowiących jej fundament oraz realizujących swoją działalność metodami wojennymi, jak również krajowy kompleks obronno-przemysłowy, których wspólna działalność nakierowana jest na zbrojną obronę Federacji Rosyjskiej i prowadzenie przygotowań do niej;
 - k) planowanie wojenne – określenie trybu i sposobów realizacji celów i zadań rozwoju systemu wojennego, budowania i rozwoju sił zbrojnych, innych wojsk i służb, ich wykorzystania i wszechstronnego zabezpieczenia;

- l) gotowość mobilizacyjna Federacji Rosyjskiej – zdolność sił zbrojnych, innych wojsk i służb, gospodarki kraju, jak również federalnych służb władzy państwowej podmiotów Federacji Rosyjskiej, służb samorządu terytorialnego i organizacji do wykonywania planów mobilizacyjnych;
- m) system odstraszenia (powstrzymywania) niejądrowego – zespół przedsięwzięć polityki zagranicznej, przedsięwzięć wojskowych i wojskowo-technicznych, które ukierunkowane są na zapobieżenie agresji przeciwko Federacji Rosyjskiej środkami niejądrowymi.

II. Niebezpieczeństwa i zagrożenia wojenne dla Federacji Rosyjskiej

9. Światowy rozwój na współczesnym etapie charakteryzuje się wzmocnieniem globalnej konkurencji oraz napięciami w różnych dziedzinach międzypaństwowego i międzyregionalnego współdziałania, konkurencją wartości i modeli rozwoju, destabilizacją procesów ekonomicznego i politycznego rozwoju na poziomie globalnym i regionalnym, na tle ogólnego pogorszenia stosunków międzynarodowych. Trwa stopniowa redystrybucja wpływu (*zmiana układu sił, przyp. własny*) na korzyść nowych ośrodków gospodarczych i politycznych.

10. Wciąż pozostają nieuregulowane liczne konflikty regionalne. Utrzymuje się tendencja do ich siłowego rozwiązywania, w tym również w rejonach graniczących z Federacją Rosyjską. Istniejąca architektura (system) bezpieczeństwa międzynarodowego nie zapewnia jednakowego bezpieczeństwa wszystkich państw.

11. Zarysowała się tendencja przesunięcia niebezpieczeństw i zagrożeń wojennych do przestrzeni informacyjnej oraz sfery wewnętrznej Federacji Rosyjskiej. Jednocześnie mimo obniżenia się prawdopodobieństwa wybuchu wojny na wielką skalę przeciwko Federacji Rosyjskiej, na szeregu kierunków niebezpieczeństwa wojenne dla Federacji Rosyjskiej narastają.

12. Główne zewnętrzne niebezpieczeństwa wojenne:

- a) zwiększanie potencjału militarnego Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego (NATO) oraz powierzenie jej globalnych funkcji, wykonywanych wbrew normom prawa międzynarodowego, zbliżenie militarnej infrastruktury państw członkowskich NATO do granic Federacji Rosyjskiej, m.in. poprzez dalsze rozszerzanie bloku;

- b) destabilizacja sytuacji w poszczególnych państwach i regionach oraz naruszanie globalnej i regionalnej stabilizacji;
- c) rozwijanie (zwiększanie) kontyngentów wojskowych innych państw (grup państw) na terytorium państw sąsiadujących z Federacją Rosyjską oraz jej sojusznikami, jak również na przyległych akwenach, m.in. w celu wywierania presji politycznej i militarnej na Federację Rosyjską;
- d) tworzenie oraz rozwijanie systemów strategicznej obrony przeciwrakietowej, co narusza globalną stabilność oraz ukształtowany stosunek sił w obszarze raketowo-jądrowym, realizacja koncepcji „globalnego uderzenia”, zamiary rozmieszczenia broni w kosmosie, jak również rozwijanie strategicznych niejądrowych systemów broni precyzyjnego rażenia;
- e) roszczenia terytorialne wobec Federacji Rosyjskiej i jej sojuszników, ingerencja w ich wewnętrzne sprawy;
- f) rozprzestrzenianie broni masowego rażenia, rakiet oraz technologii raketowych;
- g) naruszanie przez poszczególne państwa umów międzynarodowych, jak również nieprzestrzeganie wcześniej zawartych umów w zakresie zakazu zbrojeń, ich ograniczenia oraz redukcji;
- h) zastosowanie siły zbrojnej na terytorium państw graniczących z Federacją Rosyjską oraz jej sojusznikami, wbrew Kartce Narodów Zjednoczonych (ONZ) oraz innym normom prawa międzynarodowego;
- i) istnienie (powstawanie) ognisk zapalnych oraz eskalacja konfliktów zbrojnych na terytoriach państw graniczących z Federacją Rosyjską i jej sojusznikami;
- j) narastające zagrożenie ze strony globalnego ekstremizmu (terroryzmu) oraz jego nowych przejawów w warunkach niedostatecznie efektywnej międzynarodowej współpracy antyterrorystycznej, realne niebezpieczeństwo przeprowadzenia zamachów terrorystycznych z wykorzystaniem substancji radioaktywnych oraz toksycznych substancji chemicznych, rozszerzenie skali międzynarodowej przestępczości zorganizowanej, głównie nielegalnego obrotu bronią i narkotykami;

- k) istnienie (powstawanie) międzynarodowościowych oraz międzywyznaniowych ognisk zapalnych, działalność międzynarodowych radykalnych ugrupowań zbrojnych, prywatnych zagranicznych organizacji paramilitarnych w rejonach przyległych do granicy państwowej Federacji Rosyjskiej oraz granic jej sojuszników, jak również istnienie sporów terytorialnych, wzrost separatyzmu i ekstremizmu w poszczególnych regionach świata;
- l) wykorzystywanie technologii informacyjnych i komunikacyjnych w celach wojskowo-politycznych do prowadzenia działań sprzecznych z prawem międzynarodowym, skierowanych przeciwko suwerenności, niezawisłości politycznej, integralności terytorialnej państw oraz stanowiących zagrożenie dla międzynarodowego pokoju, bezpieczeństwa, stabilności globalnej i regionalnej;
- m) ustanowienie w państwach graniczących z Federacją Rosyjską wrogich reżimów, w tym na drodze obalenia legalnych organów władzy państwowej, których polityka stanowi zagrożenie dla interesów Federacji Rosyjskiej;
- n) działalność wywrotowa służb i organizacji specjalnych innych państw i ich koalicji przeciwko Federacji Rosyjskiej.

13. Główne wewnętrzne niebezpieczeństwa wojenne:

- a) działalność ukierunkowana na siłowe obalenie ustroju konstytucyjnego Federacji Rosyjskiej, destabilizację sytuacji wewnątrzpolitycznej i społecznej w kraju, dezorganizację funkcjonowania organów władzy państwowej, kluczowej infrastruktury państwowej i wojskowej, jak również infrastruktury informacyjnej Federacji Rosyjskiej;
- b) działalność organizacji terrorystycznych oraz poszczególnych osób, ukierunkowana na naruszenie suwerenności, jedności i integralności terytorialnej Federacji Rosyjskiej;
- c) działalność w zakresie oddziaływania informacyjnego na społeczeństwo, w pierwszym rzędzie na młodych obywateli kraju, mająca na celu przerwanie historycznych, duchowych i patriotycznych tradycji w zakresie obrony Ojczyzny;
- d) prowokowanie narodowościowych i społecznych napięć, ekstremizmu, rozpalenie nienawiści bądź wrogości etnicznej i religijnej.

14. Podstawowe zagrożenia wojenne:

- a) gwałtowne zaostrzenie sytuacji militarno-politycznej (stosunków międzynarodowych) oraz stworzenie warunków do stosowania siły militarnej;
- b) zakłócanie pracy systemów państwowego i wojskowego zarządzania Federacją Rosyjską, naruszanie funkcjonowania jej strategicznych sił jądrowych, systemów powiadamiania o ataku raketowym, kontroli przestrzeni kosmicznej, obiektów magazynowania ładunków jądrowych, energetyki atomowej, przemysłu atomowego, chemicznego, farmaceutycznego oraz medycznego, jak również innych potencjalnie niebezpiecznych obiektów;
- c) tworzenie i szkolenie nielegalnych formacji zbrojnych, ich działanie na terytorium Federacji Rosyjskiej bądź na terytorium jej sojuszników;
- d) demonstracja potęgi militarnej w trakcie prowadzenia manewrów na terytorium państw graniczących z Federacją Rosyjską i jej sojusznikami;
- e) aktywizacja działalności sił zbrojnych poszczególnych państw (grup państw) z przeprowadzeniem częściowej lub powszechnej mobilizacji, przestawieniem służb zarządzania państwowego i wojskowego tych państw na działalność w warunkach czasu wojny.

15. Charakterystyczne cechy oraz właściwości współczesnych konfliktów wojennych:

- a) kompleksowe wykorzystanie siły militarnej, politycznych, ekonomicznych, informacyjnych i innych środków o charakterze pozamilitarnym, realizowanych przy wykorzystaniu potencjału protestacyjnego ludności oraz sił prowadzących operacje specjalne;
- b) zmasowane wykorzystanie systemów uzbrojenia oraz sprzętu wojskowego, ponaddzwiękowej broni precyzyjnego rażenia, środków walki radioelektronicznej, broni opartej na nowych zasadach fizycznych, która porównywalna jest pod względem skuteczności z bronią jądrową, zautomatyzowanych systemów kierowania, jak również bezzałogowych aparatów latających oraz autonomicznych okrętów morskich i zdalnie sterowanego sprzętu bojowego;

- c) jednoczesne oddziaływanie na nieprzyjaciela na całej głębokości jego terytorium w globalnej przestrzeni informacyjnej, w przestrzeni powietrzno-kosmicznej, na lądzie oraz na morzu;
- d) wybiórczość oraz wysoki stopień rażenia obiektów, szybkość manewru wojskami (siłami) oraz ogniem, wykorzystanie różnych mobilnych ugrupowań wojsk (sił);
- e) redukcja parametrów czasowych przygotowania do prowadzenia działań wojennych;
- f) wzmocnienie centralizacji i automatyzacji zarządzania wojskiem i uzbrojeniem w wyniku przechodzenia od starego pionowego systemu zarządzania do globalnych sieciowych zautomatyzowanych systemów zarządzania wojskami (siłami) i uzbrojeniem;
- g) stworzenie na terytoriach skonfliktowanych stron stale aktywnej strefy działań wojennych;
- h) udział w działaniach wojennych nieregularnych formacji zbrojnych oraz prywatnych formacji wojskowych;
- i) zastosowanie niebezpośrednich i asymetrycznych sposobów działania;
- j) wykorzystanie finansowanych i kierowanych z zewnątrz sił politycznych oraz ruchów społecznych.

16. Broń jądrowa będzie pozostawać istotnym czynnikiem odstraszania jądrowych konfliktów wojennych oraz konfliktów zbrojnych z zastosowaniem konwencjonalnych środków rażenia (wojny na dużą skalę, wojny regionalnej).

III. Polityka wojenna Federacji Rosyjskiej

17. Podstawowe zadania polityki wojennej Federacji Rosyjskiej sformułowane są przez prezydenta Federacji Rosyjskiej zgodnie z ustawodawstwem federalnym, Strategią bezpieczeństwa narodowego Federacji Rosyjskiej do roku 2020 oraz Doktryną wojenną.

18. Polityka wojenna Federacji Rosyjskiej ukierunkowana jest na powstrzymanie konfliktów wojennych i zapobieganie im, doskonalenie systemu wojennego, doskonalenie form i metod wykorzystania Sił Zbrojnych, innych wojsk i służb, podwyższenie gotowości mobilizacyjnej w celu zapewnienia

obrony i bezpieczeństwa Federacji Rosyjskiej, jak również interesów jej sojuszników.

Działalność Federacji Rosyjskiej w zakresie powstrzymywania konfliktów wojennych oraz zapobiegania im

19. Federacja Rosyjska zapewnia stałą gotowość sił zbrojnych, innych wojsk i służb do odstraszenia i zapobiegania konfliktom wojennym, do zbrojnej obrony Federacji Rosyjskiej i jej sojuszników zgodnie z normami prawa międzynarodowego oraz umowami międzynarodowymi Federacji Rosyjskiej.

20. Niedopuszczenie do jądrowego konfliktu wojennego, jak również każdego innego konfliktu wojennego, leży u podstaw polityki wojennej Federacji Rosyjskiej.

21. Podstawowe zadania Federacji Rosyjskiej w zakresie odstraszenia i zapobiegania konfliktom wojennym:

- a) ocena oraz prognozowanie rozwoju sytuacji wojskowo-politycznej na szczeblu globalnym i regionalnym, jak również stanu stosunków międzypaństwowych w obszarze wojskowo-politycznym z wykorzystaniem współczesnych środków technicznych i technologii informacyjnych;
- b) neutralizacja potencjalnych niebezpieczeństw wojennych i zagrożeń wojennych przy pomocy środków politycznych, dyplomatycznych i innych środków pozamilitarnych;
- c) utrzymywanie stabilności globalnej i regionalnej, a także potencjału odstraszenia jądrowego na wystarczającym poziomie;
- d) utrzymanie sił zbrojnych, innych wojsk i służb na założonym poziomie gotowości do wykorzystania bojowego;
- e) wspieranie gotowości mobilizacyjnej gospodarki Federacji Rosyjskiej, służb władzy państwowej, służb samorządu terytorialnego oraz organizacji w określonych dla nich obszarach działalności na poziomie niezbędnym do zapewnienia wykonania zadań w czasie wojny;

- f) połączenie wysiłków państwa, społeczeństwa i poszczególnych osób w zakresie obrony Federacji Rosyjskiej, przygotowanie i wykonanie działań ukierunkowanych na podnoszenie efektywności wojskowo-patriotycznego wychowania obywateli Federacji Rosyjskiej oraz ich przygotowania do służby wojskowej;
- g) rozszerzenie kręgu państw partnerskich oraz rozwój współpracy z nimi na bazie wspólnych interesów w obszarze wzmocnienia bezpieczeństwa narodowego zgodnie z założeniami Karty NZ, powszechnie uznanymi zasadami i normami prawa międzynarodowego oraz umowami międzynarodowymi Federacji Rosyjskiej, rozszerzenie współdziałania z państwami BRICS (Federacyjna Republika Brazylii, Federacja Rosyjska, Republika Indii, Chińska Republika Ludowa oraz Republika Południowej Afryki);
- h) wzmocnienie systemu bezpieczeństwa zbiorowego w ramach Organizacji Układu o Bezpieczeństwie Zbiorowym (OUBZ) oraz wzmocnienie jej potencjału, wzmocnienie współdziałania w dziedzinie bezpieczeństwa międzynarodowego w ramach Wspólnoty Niepodległych Państw (WNP), Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (OBWE) oraz Szanghajskiej Organizacji Współpracy (SzOW), współdziałanie z Republiką Abchazji i Republiką Osetii Południowej w celu zapewnienia wspólnej obrony i bezpieczeństwa, wspieranie równoprawnego dialogu w obszarze bezpieczeństwa Europejskiego z Unią Europejską i NATO, wspieranie budowy w rejonie Azji i Pacyfiku nowego modelu bezpieczeństwa bazującego na zbiorowych zasadach pozablokowych;
- i) przestrzeganie międzynarodowych umów Federacji Rosyjskiej w zakresie redukcji i ograniczenia zbrojeń raketowo-jądrowych;
- j) zawarcie i wykonanie porozumień w zakresie kontroli nad zbrojeniami konwencjonalnymi, jak również realizacja działań w zakresie wzmocnienia wzajemnego zaufania;
- k) kształtowanie mechanizmów wzajemnie korzystnej i wielostronnej współpracy w zakresie przeciwdziałania potencjalnym zagrożeniom raketowym, obejmujące w razie konieczności utworzenie wspólnych systemów obrony antyraketowej z równoprawnym udziałem Rosji;

- l) przeciwdziałanie próbom poszczególnych państw (grup państw), uzyskania przewagi militarnej poprzez tworzenie systemów strategicznej obrony antyrakietowej, wyniesienia broni do przestrzeni kosmicznej, rozwijania strategicznych konwencjonalnych systemów broni precyzyjnego rażenia;
- m) zawarcie międzynarodowej umowy o zapobieganiu umieszczania w przestrzeni kosmicznej jakichkolwiek rodzajów broni;
- n) uzgodnienie w ramach ONZ elementów normatywnego regulowania bezpiecznego prowadzenia działalności kosmicznej, w tym bezpieczeństwo operacji w przestrzeni kosmicznej w ich rozumieniu ogólnotechnicznym;
- o) wzmocnienie potencjału Federacji Rosyjskiej w zakresie monitoringu obiektów i wydarzeń w przestrzeni okołozemskiej, w tym mechanizmu współdziałania międzynarodowego w wymienionym zakresie;
- p) udział w międzynarodowych misjach pokojowych, między innymi pod egidą ONZ, w ramach współdziałania z organizacjami międzynarodowymi (regionalnymi);
- q) opracowanie i przyjęcie międzynarodowego mechanizmu kontroli przestrzegania *Konwencji o zakazie prowadzenia badań, produkcji i gromadzenia zapasów broni bakteriologicznej (biologicznej) i toksycznej*, oraz o ich zniszczeniu;
- r) udział w walce z terroryzmem międzynarodowym,
- s) stworzenie warunków zapewniających obniżenie ryzyka wykorzystania technologii informacyjnych i komunikacyjnych do celów wojskowo-politycznych w ramach realizacji działań sprzecznych z prawem międzynarodowym i skierowanym przeciwko suwerenności, niezawisłości politycznej, integracji terytorialnej państw oraz stanowiących zagrożenie dla pokoju międzynarodowego, bezpieczeństwa, stabilności globalnej i regionalnej;

Wykorzystanie sił zbrojnych i innych wojsk i służb, ich podstawowe zadania w czasie pokoju, w okresie bezpośredniego zagrożenia agresji oraz w czasie wojny

22. Federacja Rosyjska uważa za uprawnione wykorzystanie sił zbrojnych i innych wojsk i służb do odparcia agresji przeciwko niej i (lub) jej sojusznikom, wsparcia (przywrócenia) pokoju zgodnie z postanowieniem Rady Bezpieczeństwa ONZ oraz innych struktur bezpieczeństwa zbiorowego, jak również w celu zapewnienia ochrony swoich obywateli znajdujących się poza granicami Federacji Rosyjskiej, zgodnie z powszechnie uznanymi zasadami i normami prawa międzynarodowego, jak również międzynarodowymi umowami Federacji Rosyjskiej.

23. Wykorzystanie sił zbrojnych i innych wojsk oraz służb w czasie pokoju ma miejsce na mocy decyzji prezydenta Federacji Rosyjskiej w trybie określonym przez ustawodawstwo federalne. Jednocześnie wykorzystanie Sił Zbrojnych i innych wojsk oraz służb następuje w sposób zdecydowany, celowy i ukierunkowany oraz kompleksowy, na podstawie wcześniejszej, stale prowadzonej analizy kształtującej się sytuacji wojskowo-politycznej oraz wojskowo-strategicznej.

24. Strona rosyjska traktuje napaść zbrojną na państwo członkowskie Państwa Związkowego (*Rosji i Białorusi, przyp. własny*) lub dowolne działania z wykorzystaniem siły zbrojnej przeciwko niemu jako akt agresji przeciwko Państwu Związkowemu oraz zrealizuje działania odwetowe.

25. Federacja Rosyjska traktuje zbrojną napaść na państwo członkowskie OUBZ jako agresję przeciwko wszystkim państwom członkowskim OUBZ i w takim przypadku podejmuje działania zgodnie z Układem o Bezpieczeństwie Zbiorowym.

26. W ramach wykonania przedsięwzięć siłowego odstraszenia strategicznego Federacja Rosyjska przewiduje zastosowanie broni precyzyjnego rażenia.

27. Federacja Rosyjska zastrzega sobie prawo do użycia broni jądrowej w odpowiedzi na wykorzystanie przeciwko niej i (lub) jej sojusznikom broni jądrowej i innych rodzajów broni masowego rażenia, jak również w przypadku agresji przeciwko Federacji Rosyjskiej z zastosowaniem broni konwencjonalnej, jeśli zagrożone jest istnienie państwa. Decyzję o wykorzystaniu broni jądrowej podejmuje prezydent Federacji Rosyjskiej.

28. Wykonanie postawionych przed siłami zbrojnymi oraz innymi rodzajami wojsk i służb zadań jest organizowane i realizowane zgodnie z Planem obrony Federacji Rosyjskiej, dekretemi prezydenta Federacji Rosyjskiej, rozkazami oraz dyrektywami naczelnego dowódcy Sił Zbrojnych Federacji Rosyjskiej, innymi normatywnymi aktami prawnymi Federacji Rosyjskiej, a także dokumentami planowania strategicznego w zakresie obrony.

29. Federacja Rosyjska wysyła kontyngenty wojskowe do składu pokojowych sił OUBZ do udziału w operacjach w zakresie utrzymania pokoju na mocy decyzji Rady Bezpieczeństwa Zbiorowego OUBZ. Federacja Rosyjska wysyła kontyngenty wojskowe do składu wspólnych sił reagowania operacyjnego OUBZ, wspólnych sił szybkiego reagowania regionu bezpieczeństwa zbiorowego Azji Środkowej w celach szybkiego reagowania na zagrożenia wojenne w stosunku do państw członkowskich OUBZ oraz wykonania innych zadań określonych przez Radę Bezpieczeństwa Zbiorowego OUBZ.

30. W celu wykonania misji pokojowych zgodnie z mandatem ONZ lub mandatem WNP Federacja Rosyjska udostępnia kontyngenty wojskowe w trybie określonym przez ustawodawstwo Federacji Rosyjskiej oraz umowy międzynarodowe Federacji Rosyjskiej.

31. W celu ochrony interesów Federacji Rosyjskiej i jej obywateli, wspierania pokoju międzynarodowego i bezpieczeństwa, formacje sił zbrojnych mogą być wykorzystywane operacyjnie poza granicami Federacji Rosyjskiej zgodnie z powszechnie przyjętymi zasadami i normami prawa międzynarodowego, umowami międzynarodowymi Federacji Rosyjskiej oraz ustawodawstwem Federacji Rosyjskiej.

32. Główne zadania sił zbrojnych oraz innych wojsk i służb w czasie pokoju:

- a) ochrona suwerenności i integralności terytorialnej Federacji Rosyjskiej, jak również nienaruszalności jej terytorium;
- b) strategiczne (jądrowe i konwencjonalne) odstraszenie w tym zapobieganie konfliktom militarnym;
- c) utrzymanie składu, stanu gotowości bojowej i mobilizacyjnej oraz przygotowania strategicznych sił jądrowych, a także sił i środków zapewniających ich funkcjonowanie i wykorzystanie, jak również systemów sterowania na poziomie gwarantującym wyrządzenie agresorowi nieakceptowanej szkody w każdych warunkach;

- d) terminowe ostrzeżenie naczelnego dowódcy Sił Zbrojnych Federacji Rosyjskiej o ataku z powietrza lub kosmosu, powiadomienie organów państwowego i wojskowego dowodzenia i kierowania wojskami (siłami) o niebezpieczeństwach i zagrożeniach wojennych;
- e) utrzymywanie zdolności sił zbrojnych oraz innych wojsk i służb do przeprowadzenia terminowego rozwinięcia ugrupowań wojsk (sił) na potencjalnie niebezpiecznych kierunkach strategicznych, jak również ich gotowości do wykorzystania bojowego;
- f) zapewnienie obrony powietrzno-kosmicznej najważniejszych obiektów Federacji Rosyjskiej oraz gotowości do odparcia ataku z powietrza i kosmosu;
- g) rozwijanie i utrzymywanie w strategicznej strefie kosmicznej orbitalnych ugrupowań statków kosmicznych zapewniających działanie sił zbrojnych;
- h) ochrona oraz obrona ważnych obiektów państwowych i wojskowych, obiektów na trasach komunikacyjnych, jak również ładunków specjalnych;
- i) tworzenie nowych oraz modernizacja i rozwój istniejących obiektów infrastruktury wojskowej sił zbrojnych i innych wojsk i służb, jak również wybór obiektów infrastruktury podwójnego przeznaczenia w celu jej wykorzystania przez wojska (siły) do celów obrony;
- j) obrona obywateli Federacji Rosyjskiej poza granicami Federacji Rosyjskiej przed zbrojną napaścią na nich;
- k) udział w misjach w zakresie utrzymania (przywrócenia) pokoju międzynarodowego i bezpieczeństwa, podjęcie działań w celu zapobieżenia (usunięcia) zagrożenia wobec pokoju, stłumienie aktów agresji (naruszenia pokoju) na mocy decyzji Rady Bezpieczeństwa ONZ bądź innych organów kompetentnych do podejmowania takich decyzji w zgodzie z prawem międzynarodowym;
- l) walka z piractwem, zapewnienie bezpieczeństwa żeglugi.
- m) zapewnienie bezpieczeństwa działalności gospodarczej Federacji Rosyjskiej na światowych akwenach morskich;
- n) walka z terroryzmem na terytorium Federacji Rosyjskiej oraz unieemożliwienie międzynarodowej działalności terrorystycznej poza granicami jej terytorium;

- o) przygotowanie do wykonania działań w zakresie obrony terytorialnej oraz obrony cywilnej;
- p) udział w ochronie porządku publicznego, zapewnienie bezpieczeństwa społecznego;
- q) udział w likwidacji sytuacji nadzwyczajnych oraz odtworzenie obiektów specjalnego przeznaczenia;
- r) udział w zapewnieniu funkcjonowania stanu sytuacji nadzwyczajnej;
- s) zabezpieczenie interesów narodowych Federacji Rosyjskiej w Arktyce.

33. Podstawowe zadania sił zbrojnych, innych wojsk i służb w okresie bezpośredniego zagrożenia agresją:

- a) wykonanie zespołu dodatkowych przedsięwzięć ukierunkowanych na obniżenie poziomu zagrożenia agresją oraz podniesienie poziomu gotowości bojowej i mobilizacyjnej Sił Zbrojnych w celu przeprowadzenia rozwijania strategicznego;
- b) utrzymanie potencjału odstraszenia jądrowego na określonym poziomie gotowości;
- c) rozwijanie strategiczne sił zbrojnych;
- d) udział w zabezpieczeniu zapewnieniu funkcjonowania stanu wojennego;
- e) realizacja przedsięwzięć w zakresie obrony terytorialnej, jak również wykonanie w określonym trybie przedsięwzięć w zakresie obrony cywilnej;
- f) wykonanie międzynarodowych zobowiązań Federacji Rosyjskiej w zakresie obrony zbiorowej, odparcie lub zapobieżenie, zgodnie z normami prawa międzynarodowego, napaści zbrojnej na inne państwo, które zwróciło się do Federacji Rosyjskiej ze stosowną prośbą.

34. Do podstawowych zadań sił zbrojnych oraz innych wojsk i służb w czasie wojny należy odparcie agresji przeciwko Federacji Rosyjskiej i jej sojusznikom, pokonanie wojsk (sił) agresora, zmuszenie go do zaprzestania działań wojennych na warunkach zgodnych z interesami Federacji Rosyjskiej oraz jej sojuszników.

Rozwój systemu wojennego

35. Podstawowe zadania rozwoju systemu wojennego:

- a) doprowadzenie struktury, składu kadrowego oraz liczebności komponentów systemu wojennego do stanu odpowiedniego dla realizacji zadań w czasie pokoju, w okresie bezpośredniego zagrożenia agresją, oraz w czasie wojny, z uwzględnieniem przeznaczenia na te cele wystarczającej ilości zasobów finansowych, materiałowych i innych. Zaplanowana ilość oraz terminy przekazania wymienionych zasobów odzwierciedlona jest w dokumentach długofalowego planowania rozwoju społeczno-gospodarczego Federacji Rosyjskiej;
- b) podniesienie efektywności i bezpieczeństwa funkcjonowania systemu zarządzania państwowego i wojskowego, zapewnienie współdziałania informacyjnego między federalnymi organami władzy wykonawczej, organami władzy wykonawczej podmiotów Federacji Rosyjskiej, innymi organami państwowymi w zakresie realizacji zadań w obszarze obrony i bezpieczeństwa;
- c) doskonalenie systemu obrony powietrznej i kosmicznej Federacji Rosyjskiej;
- d) doskonalenie zabezpieczenia wojskowo-gospodarczego systemu wojennego na bazie racjonalnego wykorzystania zasobów finansowych, materialnych i innych;
- e) doskonalenie planowania wojskowego;
- f) doskonalenie obrony terytorialnej oraz obrony cywilnej Federacji Rosyjskiej;
- g) doskonalenie systemu tworzenia rezerw mobilizacyjnych, w tym zasobów uzbrojenia, sprzętu wojskowego i specjalnego, jak również środków materiałowo technicznych;
- h) podniesienie efektywności funkcjonowania systemu eksploatacji i serwisu uzbrojenia oraz sprzętu wojskowego i specjalnego;
- i) stworzenie zintegrowanych struktur zabezpieczenia materiałowo-technicznego, socjalnego, medycznego i naukowego w siłach zbrojnych oraz innych rodzajach wojsk i służb, jak również instytucji kształcenia wojskowego i przygotowania kadr;

- j) doskonalenie systemu bezpieczeństwa informacyjnego sił zbrojnych oraz innych wojsk i służb;
- k) podniesienie prestiżu służby wojskowej, wszechstronne przygotowanie do niej obywateli Federacji Rosyjskiej;
- l) zapewnienie współpracy wojskowo-politycznej i wojskowo-technicznej Federacji Rosyjskiej z innymi państwami;
- m) rozwój bazy mobilizacyjnej i zapewnienie rozwijania mobilizacyjnego sił zbrojnych oraz innych wojsk i służb, jak również doskonalenie metod naboru i szkolenia mobilizacyjnych zasobów ludzkich;
- n) doskonalenie systemu obrony radiacyjnej, chemicznej i biologicznej wojsk (sił) oraz ludności.

36. Podstawowe priorytety rozwoju systemu wojennego:

- a) doskonalenie systemu zarządzania systemem wojennym oraz podniesienie efektywności jego funkcjonowania;
- b) zapewnienie niezbędnego poziomu ukończenia, wyposażenia i zabezpieczenia związków, jednostkom i formacjom wojskowym stałej gotowości i wymaganego poziomu przygotowania;
- c) podnoszenie jakości szkolenia kadry oraz wykształcenia wojskowego, jak również podniesienie potencjału wojskowo-naukowego.

Budowanie i rozwój sił zbrojnych oraz innych wojsk i służb

37. Podstawowym zadaniem budowania i rozwoju sił zbrojnych oraz innych wojsk i służb jest doprowadzenie ich struktury, kadr, liczebności i wyposażenia we współczesne (perspektywiczne) rodzaje uzbrojenia oraz sprzętu wojennego i specjalnego zgodnie z prognozowanymi zagrożeniami, treścią i charakterem konfliktów wojennych, zadaniami w czasie pokoju, w okresie bezpośredniego zagrożenia agresją oraz w czasie wojny, jak również z warunkami i możliwościami politycznymi, społeczno-ekonomicznymi, demograficznymi i wojskowo-technicznymi Federacji Rosyjskiej.

38. W budowaniu i rozwoju sił zbrojnych oraz innych wojsk i służb Federacja Rosyjska uznaje za niezbędne:

- a) doskonalenie stanu osobowego i struktury sił zbrojnych oraz innych wojsk i służb, optymalizację liczebności kadry żołnierskiej i oficerskiej;
- b) zapewnienie racjonalnego stosunku związków i jednostek wojskowych znajdujących się w stałej gotowości do jednostek wojskowych przewidzianych do rozwinięcia mobilizacyjnego sił zbrojnych oraz innych wojsk i służb;
- c) podnoszenie jakości szkolenia operacyjnego, bojowego, specjalistycznego oraz mobilizacyjnego;
- d) doskonalenie współdziałania między wojskowymi związkami operacyjnymi i taktycznymi i jednostkami różnych rodzajów i typów sił zbrojnych oraz innymi rodzajami wojsk i służb, federalnymi organami władzy wykonawczej, organami władzy wykonawczej podmiotów Federacji Rosyjskiej, organami samorządu terytorialnego oraz organizacjami powoływanymi do organizacji obrony;
- e) zapewnienie nowoczesnych egzemplarzy uzbrojenia oraz sprzętu wojskowego i specjalnego (środków materiałowo-technicznych) oraz opanowania jego obsługi;
- f) integrację i skoordynowany rozwój systemów zabezpieczenia technicznego, tyłowego oraz innego sił zbrojnych oraz innych wojsk i służb;
- g) doskonalenie systemów kształcenia i wychowania wojskowego, szkolenia kadr oraz rozwój nauk wojskowych;
- h) wyszkolenie wykwalifikowanych, wiernych Ojczyźnie żołnierzy i oficerów, podnoszenie prestiżu służby wojskowej.

39. Realizacja podstawowych zadań budowania i rozwoju sił zbrojnych oraz innych wojsk i służb osiągnięta jest poprzez:

- a) kształtowanie i konsekwentną realizację polityki wojennej;
- b) efektywne zabezpieczenie wojskowo-gospodarcze oraz wystarczające finansowanie sił zbrojnych oraz innych wojsk i służb;
- c) podniesienie efektywności funkcjonowania przemysłu obronnego;
- d) zapewnienie właściwego funkcjonowania systemu zarządzania siłami zbrojnymi, oraz innymi rodzajami wojsk i służb w czasie pokoju, w okresie bezpośredniego zagrożenia agresją oraz w czasie wojny;

- e) wspieranie możliwości zaspokojenia przez gospodarkę kraju potrzeb sił zbrojnych oraz innych wojsk i służb;
- f) utrzymywanie bazy mobilizacyjnej w stanie zapewniającym przeprowadzenie rozwinięcia mobilizacyjnego sił zbrojnych oraz innych wojsk i służb;
- g) rozwój sił stałej gotowości obrony cywilnej, które zdolne są do wykonywania swoich funkcji w czasie pokoju, w okresie bezpośredniego zagrożenia agresją oraz w czasie wojny;
- h) tworzenie wojsk terytorialnych do ochrony i obrony obiektów wojskowych, państwowych oraz specjalnych, obiektów zapewniających życie i działalność ludności, funkcjonowanie transportu, komunikacji i łączności, obiektów energetyki, jak również obiektów stanowiących podwyższone zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi;
- i) doskonalenie systemu dyslokacji (bazowania) sił zbrojnych oraz innych wojsk i służb w tym poza granicami Federacji Rosyjskiej zgodnie z umowami międzynarodowymi Federacji Rosyjskiej oraz ustawodawstwem Federalnym;
- j) tworzenie systemu infrastruktury wojennej urzutowanego według kierunków strategicznych i operacyjnych;
- k) terminowe stworzenie rezerwy zasobów mobilizacyjnych sił zbrojnych oraz innych wojsk;
- l) efektywne zapewnienie bezpieczeństwa informacyjnego sił zbrojnych oraz innych wojsk i służb,
- m) doskonalenie struktury wyższych uczelni wojskowych, państwowych federalnych wyższych uczelni, w których prowadzone jest kształcenie obywateli Federacji Rosyjskiej według programów szkolenia wojskowego, jak również zapewnienie w nich nowoczesnej materiałowo-technicznej bazy dydaktycznej;
- n) podnoszenie poziomu zabezpieczenia socjalnego personelu wojskowego, osób odchodzących ze służby wojskowej oraz członków ich rodzin, jak również pracowników cywilnych sił zbrojnych oraz innych wojsk i służb;
- o) realizację określonych przez ustawodawstwo federalne gwarancji socjalnych dla żołnierzy i oficerów, osób odchodzących ze służby wojskowej, oraz ich rodzin, podnoszenie jakości ich życia;

- p) doskonalenie systemu rekrutacji żołnierzy odbywających służbę kontraktową i poborową, z priorytetową kompletacją kadr szeregowych i podoficerskich, zapewniających zdolność bojową związków i jednostek wojskowych sił zbrojnych oraz innych wojsk i służb, przez żołnierzy odbywających kontraktową służbę wojskową;
- q) wzmocnienie stopnia zorganizowania, porządku prawnego oraz dyscypliny wojskowej, jak również zapobieganie i zwalczanie korupcji;
- r) doskonalenie przygotowania przedpoborowych oraz wojskowo-patriotycznego wychowania obywateli;
- s) zapewnienie państwowej oraz obywatelskiej kontroli działalności federalnych organów władzy wykonawczej oraz władzy wykonawczej podmiotów Federacji Rosyjskiej w zakresie obrony.

Przygotowanie mobilizacyjne oraz gotowość mobilizacyjna Federacji Rosyjskiej

40. Gotowość mobilizacyjna Federacji Rosyjskiej osiągnana jest poprzez przygotowanie do wykonania w określonych terminach planów mobilizacyjnych. Założony poziom gotowości mobilizacyjnej Federacji Rosyjskiej zależy od prognozowanego zagrożenia wojennego, charakteru konfliktu wojennego, oraz osiągnięcia poprzez przeprowadzenie w niezbędnym zakresie przedsięwzięć dotyczących przygotowania mobilizacyjnego, jak również poprzez wyposażenie sił zbrojnych oraz innych wojsk i służb w nowoczesne uzbrojenie oraz utrzymanie potencjału wojskowo-technicznego na wystarczającym poziomie.

41. Podstawowym celem przygotowania mobilizacyjnego jest przygotowanie gospodarki Federacji Rosyjskiej, gospodarki podmiotów Federacji Rosyjskiej, gospodarki jednostek municypalnych, organów władzy państwowej, organizacji i organów samorządu lokalnego, sił zbrojnych oraz innych wojsk i służb do zapewnienia obrony państwa przed agresją zbrojną oraz do zaspokojenia potrzeb państwa i ludności w czasie wojny.

42. Podstawowe zadania przygotowania mobilizacyjnego:

- a) zapewnienie stałego zarządzania państwowego w czasie wojny;
- b) stworzenie bazy normatywnej, regulującej zastosowanie środków gospodarczych i innych środków w okresie mobilizacji, w okresie

- obowiązywania stanu wojennego oraz w czasie wojny, uwzględniającej specyfikę funkcjonowania systemów finansowo-kredytowych, podatkowych i obrotu pieniężnego;
- c) zaspokojenie potrzeb sił zbrojnych oraz innych wojsk i służb oraz innych potrzeb państwa i potrzeb ludności w czasie wojny;
 - d) stworzenie specjalnych formacji przewidzianych w przypadku ogłoszenia mobilizacji do przekazania ich do sił zbrojnych lub wykorzystania w interesach gospodarki Federacji Rosyjskiej;
 - e) wspieranie potencjału przemysłowego Federacji Rosyjskiej na poziomie wystarczającym do zaspokojenia potrzeb państwa i społeczeństwa w czasie wojny;
 - f) zapewnienie siłom zbrojnym oraz innym wojskom i służbom oraz gałęziom gospodarki, możliwości wykonania zadań w warunkach czasu wojennego przy pomocy dodatkowych zasobów ludzkich i materiałowo-technicznych;
 - g) organizacja odbudowy obiektów uszkodzonych bądź zburzonych w wyniku działań wojennych, w tym odtworzenie potencjału produkcyjnego przeznaczonego do produkcji uzbrojenia, sprzętu wojskowego i specjalnego, a także odtworzenie osłon na szlakach transportowych;
 - h) organizacja zabezpieczenia ludności w produkty żywnościowe i inne towary konsumpcyjne w warunkach ograniczonych zasobów w czasie wojny.

IV. Zabezpieczenie wojskowo-gospodarcze obrony

43. Podstawowym zadaniem zabezpieczenia wojskowo-gospodarczego obrony jest stworzenie warunków do stabilnego rozwoju oraz wspierania potencjału wojskowo-gospodarczego i wojskowo-technicznego państwa na poziomie niezbędnym do realizacji polityki wojennej, a także zaspokojenia systemu wojennego w czasie pokoju, w okresie bezpośredniego zagrożenia agresją oraz w czasie wojny.

44. Zadania wojskowo-gospodarczego zabezpieczenia obrony:

- a) wyposażenie sił zbrojnych oraz innych wojsk i służb w uzbrojenie i sprzęt wojskowy oraz specjalny na bazie rozwoju potencjału

wojskowo-naukowego kraju, koncentracji jego zasobów finansowych i materiałowo-technicznych;

- b) całkowite i terminowe zaspokojenie potrzeb sił zbrojnych oraz innych wojsk i służb w zakresie środków materialnych, niezbędnych do realizacji przedsięwzięć związanych z ich budowaniem i wykorzystaniem, a także do przygotowania operacyjnego, bojowego, specjalnego i mobilizacyjnego wojsk (sił);
- c) rozwój przemysłu obronnego poprzez koordynację działalności wojskowo-gospodarczej państwa w interesach zapewnienia obrony, integracji określonych obszarów produkcji gospodarki cywilnej i wojskowej, ochrony działalności intelektualnej o przeznaczeniu specjalnym i podwójnym;
- d) doskonalenie współpracy wojskowo-politycznej i wojskowo-technicznej z innymi państwami w celu wzrostu zaufania i obniżenia globalnego i regionalnego napięcia militarnego na świecie.

Wyposażenie sił zbrojnych oraz innych wojsk i służb w uzbrojenie i sprzęt wojskowy oraz specjalny

45. Podstawowym zadaniem w zakresie wyposażenia sił zbrojnych oraz innych wojsk i służb w uzbrojenie i sprzęt wojskowy oraz specjalny jest stworzenie i utrzymywanie spójnego i całościowego systemu uzbrojenia w stanie zgodnym z zadaniami i przeznaczeniem sił zbrojnych oraz innych wojsk i służb, z formami i sposobami ich wykorzystania, z możliwościami ekonomicznymi i mobilizacyjnymi Federacji Rosyjskiej.

46. Zadania dotyczące wyposażenia sił zbrojnych oraz innych wojsk i służb w uzbrojenie i sprzęt wojskowy oraz specjalny:

- a) kompleksowe wyposażenie (przebrojenie) Sił Zbrojnych oraz innych wojsk i służb w nowoczesne systemy i rodzaje uzbrojenia, sprzętu wojskowego i specjalnego, jak również utrzymanie ich w stanie zapewniającym ich bojowe wykorzystanie;
- b) stworzenie wielofunkcyjnych środków uzbrojenia, sprzętu wojskowego i specjalnego z wykorzystaniem zunifikowanych komponentów;
- c) rozwój sił i środków walki informacyjnej;

- d) jakościowe doskonalenie środków wymiany informacyjnej na bazie wykorzystania współczesnej technologii i standardów międzynarodowych, jak również jednolitej przestrzeni informacyjnej Sił Zbrojnych oraz innych wojsk i służb jako części przestrzeni informacyjnej Federacji Rosyjskiej;
- e) zapewnienie funkcjonalnej i organizacyjno-technicznej spójności systemów uzbrojenia sił zbrojnych oraz innych wojsk i służb;
- f) stworzenie nowych rodzajów broni precyzyjnego rażenia oraz środków walki z nią, środków obrony powietrznej i kosmicznej, systemów łączności, wywiadu i zarządzania, walki radio-elektronicznej, bezzałogowych statków powietrznych, zautomatyzowanych (zrobotyzowanych) zespołów uderzeniowych, nowoczesnego lotnictwa transportowego, systemów indywidualnej ochrony żołnierzy;
- g) stworzenie bazowych systemów informacyjno-zarządzających oraz ich integracja z systemami sterowania bronią i zespołami środków automatyzacji organów kierowania strategicznego w skali operacyjno-strategicznej, operacyjnej, operacyjno-taktycznej i taktycznej.

47. Realizacja zadań w zakresie wyposażenia sił zbrojnych oraz innych wojsk i służb w uzbrojenie, sprzęt bojowy i specjalny przewidziana jest w państwowym programie uzbrojenia oraz w innych państwowych programach (planach).

Wyposażenie sił zbrojnych oraz innych wojsk i służb w środki materiałowe

48. Zabezpieczenie sił zbrojnych oraz innych wojsk i służb w środki materiałowe, ich gromadzenie i utrzymanie dokonywane jest w ramach zintegrowanych i skoordynowanych systemów zabezpieczenia technicznego i tyłowego.

49. Podstawowym zadaniem wyposażenia sił zbrojnych oraz innych wojsk i służb w środki materiałowe w czasie pokoju jest gromadzenie, etapowe rozmieszczanie i utrzymywanie zapasów środków materiałowych zapewniających strategiczne rozwijanie sił zbrojnych oraz prowadzenie działań bojowych (w oparciu o terminy przestawienia gospodarki, poszczególnych jej gałęzi oraz organizacji przemysłu na pracę w warunkach czasu wojennego)

z uwzględnieniem fizyczno-geograficznych warunków kierunków strategicznych i możliwości systemu transportowego.

50. Podstawowym zadaniem w zakresie wyposażenia sił zbrojnych oraz innych wojsk i służb w środki materiałowe w okresie bezpośredniego zagrożenia agresją jest doposażenie wojsk (sił) w środki materiałowe zgodnie z zasobami ludzkimi i normami czasu wojennego.

51. Podstawowym zadaniem w zakresie wyposażenia sił zbrojnych oraz innych wojsk i służb w środki materiałowe w czasie wojny jest:

- a) dostarczenie zapasów środków materiałowych z uwzględnieniem przeznaczenia ugrupowań wojsk (sił), trybu, terminów ich formowania oraz zakładanego czasu prowadzenia działań wojennych;
- b) uzupełnienie strat uzbrojenia, sprzętu wojskowego i specjalnego oraz środków materiałowych w trakcie prowadzenia działań wojennych z uwzględnieniem możliwości organizacji przemysłu w zakresie dostaw, naprawy uzbrojenia, sprzętu wojskowego i specjalnego.

Rozwój kompleksu obronno-przemysłowego

52. Podstawowym zadaniem rozwoju kompleksu obronno-przemysłowego jest zapewnienie jego efektywnego funkcjonowania jako wysokotechnologicznego, wieloprofilowego sektora gospodarki kraju, zdolnego zaspokoić zapotrzebowanie sił zbrojnych oraz innych wojsk i służb na współczesne uzbrojenie, sprzęt wojskowy i specjalny, oraz zapewnienie strategicznej obecności Federacji Rosyjskiej na światowych rynkach produktów i usług wysokich technologii.

53. Do zadań rozwoju kompleksu obronno-przemysłowego należy:

- a) doskonalenie kompleksu obronno-przemysłowego na bazie utworzenia i rozwoju dużych struktur naukowo-produkcyjnych;
- b) doskonalenie systemu kooperacji międzypaństwowej w zakresie opracowania, produkcji i serwisowania uzbrojenia i sprzętu bojowego;
- c) zapewnienie niezależności technologicznej Federacji Rosyjskiej w zakresie produkcji strategicznych i innych rodzajów uzbrojenia, sprzętu bojowego i specjalnego zgodnie z państwowym programem uzbrojenia;

- d) doskonalenie systemu gwarantowanego materiałowo-surowcowego zabezpieczenia produkcji i eksploatacji uzbrojenia, sprzętu bojowego i specjalnego na wszystkich etapach cyklu życiowego, w tym z wykorzystaniem rodzimych części zamiennych oraz bazy elementów;
- e) kształtowanie zespołu technologii priorytetowych zapewniających perspektywiczne opracowywanie i tworzenie systemów i typów uzbrojenia, sprzętu bojowego i specjalnego;
- f) zachowanie kontroli państwa nad spółkami przemysłu obronnego o znaczeniu strategicznym;
- g) aktywizacja działalności innowacyjno-inwestycyjnej pozwalającej na dokonywanie modernizacji jakościowej bazy naukowo-technicznej i produkcyjno-technicznej;
- h) tworzenie, utrzymywanie i wdrażanie wojskowych i cywilnych technologii podstawowych i krytycznych zapewniających tworzenie, produkcję i serwisowanie będących na uzbrojeniu i perspektywicznych rodzajów uzbrojenia, a także sprzętu bojowego i specjalnego, jak również pozwalających na zapewnienie postępu technologicznego i bazy opracowania pryncypialnie nowych rodzajów uzbrojenia, sprzętu bojowego i specjalnego posiadającego możliwości wcześniej nieosiągalne;
- i) doskonalenie systemu planowania w przemyśle obronnym w celu podniesienia efektywności wyposażenia sił zbrojnych oraz innych wojsk i służb w uzbrojenie, sprzęt bojowy i specjalny, zapewnienie gotowości mobilizacyjnej kompleksu obronno-przemysłowego;
- j) opracowanie i produkcja perspektywicznych systemów i rodzajów uzbrojenia, sprzętu wojskowego i specjalnego, podniesienie jakości i konkurencyjności produkcji o przeznaczeniu militarnym, stworzenie systemu zarządzania całkowitym cyklem życiowym uzbrojenia, sprzętu wojskowego i specjalnego;
- k) doskonalenie mechanizmu zamówień na produkcję, wykonanie prac i świadczenie usług dla potrzeb federalnych;
- l) realizacja przewidzianych przez ustawodawstwo federalne środków wsparcia gospodarczego dla podmiotów wykonujących państwowe zamówienia obronne;

- m) doskonalenie działalności podmiotów kompleksu obronno-przemysłowego poprzez wdrożenie mechanizmów organizacyjno-ekonomicznych zapewniających ich efektywne funkcjonowanie i rozwijanie;
- n) doskonalenie kadr oraz rozwój potencjału intelektualnego kompleksu obronno-przemysłowego, zapewnienie ochrony socjalnej pracowników przemysłu obronnego;
- o) zapewnienie gotowości produkcyjno-technologicznej podmiotów kompleksu obronno-przemysłowego do opracowania i produkcji priorytetowych wzorów uzbrojenia, sprzętu wojskowego i specjalnego w określonych wielkościach i wymaganej jakości.

Współpraca wojskowo-polityczna i techniczna
Federacji Rosyjskiej z innymi państwami

54. Federacja Rosyjska realizuje współpracę wojskowo-polityczną i wojskowo-techniczną z innymi państwami (dalej: współpraca wojskowo-polityczna i wojskowo-techniczna), organizacjami międzynarodowymi (w tym regionalnymi), zgodnie z wymogami korzyści ekonomicznych i polityki zagranicznej, na podstawie ustawodawstwa federalnego i umów międzynarodowych Federacji Rosyjskiej.

55. Zadania współpracy wojskowo-politycznej:

- a) umocnienie bezpieczeństwa międzynarodowego oraz stabilności strategicznej na poziomie globalnym i regionalnym, z uwzględnieniem nadrzędności prawa międzynarodowego, przede wszystkim zasad Karty NZ;
- b) kształtowanie i rozwój stosunków sojuszniczych z państwami członkowskimi OUBZ oraz państwami członkowskimi WNP, z Republiką Abchazji i Republiką Osetii Południowej, przyjacielskich i partnerskich stosunków z innymi państwami;
- c) rozwój dialogu w zakresie stworzenia regionalnych systemów bezpieczeństwa z udziałem Federacji Rosyjskiej;
- d) rozwój stosunków z organizacjami międzynarodowymi w zakresie zapobiegania sytuacjom konfliktowym, zachowania i umacniania

pokoju w różnych regionach, w tym z udziałem rosyjskich kontyngentów wojskowych w operacjach pokojowych;

- e) zachowanie pełnoprawnych stosunków z zainteresowanymi państwami oraz organizacjami międzynarodowymi w celu przeciwdziałania proliferacji broni masowego rażenia oraz środków jej przenoszenia;
- f) rozwój dialogu z zainteresowanymi państwami na temat narodowego podejścia do przeciwdziałania ryzykom oraz zagrożeniom wojennym, powstającym w związku z wykorzystaniem technologii informacyjnych i komunikacyjnych do celów wojskowo-politycznych;
- g) wywiązywanie się z zobowiązań międzynarodowych Federacji Rosyjskiej.

56. Podstawowe priorytety współpracy wojskowo-politycznej:

- a) z Republiką Białorusi:
 - koordynacja działalności w zakresie rozwoju narodowych sił zbrojnych oraz wykorzystania infrastruktury wojskowej;
 - wypracowanie i uzgodnienie środków w zakresie utrzymania zdolności obronnej Państwa Związkowego zgodnie z Doktryną wojenną Państwa Związkowego;
- b) z Republiką Abchazji oraz Republiką Południowej Osetii – współdziałanie w celu zapewnienia wspólnej obrony i bezpieczeństwa;
- c) z państwami członkowskimi OUBZ – konsolidacja wysiłków w zakresie doskonalenia sił i środków bezpieczeństwa zbiorowego oraz wspólnej obrony;
- d) z państwami członkowskimi WNP – zapewnienie bezpieczeństwa regionalnego i międzynarodowego, wykonywanie misji pokojowych;
- e) z państwami członkowskimi SzOW – koordynacja wysiłków w celu przeciwdziałania nowym ryzykom oraz zagrożeniom wojennym we wspólnej przestrzeni, jak również stworzenie niezbędnej bazy normatywno-prawnej;
- f) z ONZ, innymi organizacjami międzynarodowymi (w tym regionalnymi) – włączenie przedstawicieli sił zbrojnych oraz innych wojsk i służb do kierowania misjami pokojowymi, do procesu planowania i wykonania przedsięwzięć w zakresie przygotowania operacji

utrzymania (przywrócenia) pokoju, jak również udział w opracowaniu, uzgodnieniu i realizacji międzynarodowych porozumień w zakresie kontroli nad zbrojeniami oraz umocnienia bezpieczeństwa międzynarodowego, rozszerzenie udziału pododdziałów i żołnierzy Sił Zbrojnych oraz innych wojsk i służb w operacjach w zakresie utrzymania (przywrócenia) pokoju.

57. Zadania współpracy wojskowo-technicznej określone są przez prezydenta Federacji Rosyjskiej zgodnie z ustawodawstwem federalnym.

58. Podstawowe kierunki współpracy wojskowo-technicznej formułowane są w corocznym orędziu prezydenta Federacji Rosyjskiej przed Zgromadzeniem Narodowym Federacji Rosyjskiej.

* * *

Założenia Doktryny wojennej mogą być uściślane wraz ze zmianą charakteru niebezpieczeństw wojennych i zagrożeń wojennych, zadań w zakresie zapewnienia obrony i bezpieczeństwa, jak również warunków rozwoju Federacji Rosyjskiej.